

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Mfv. III. 10. 496/2010/3. szám

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága az elsőfokú eljárásban hozátartozó által képviselt felperesnek a főosztályvezető-jogtanácsos által képviselt Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság alperes ellen társadalombiztosítási határozat felülvizsgálata iránt indított, a Pest Megyei Munkaügyi Bíróság 7.M.802/2008/30. számú ítéletével befejezett perében az említett jogerős határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Pest Megyei Munkaügyi Bíróság 7.M.802/2008/30. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s

Az alperes a 2008. március 18-án kelt határozatával a felperes öregségi nyugdíj megállapítása iránt előterjesztett kérelmét elutasította azzal az indokolással, hogy az előrehozott öregségi nyugdíjhoz szükséges valamennyi jogosultsági feltétellel nem rendelkezik, mert az elismert szolgálati ideje 19 év 110 nap, a W. M. Bt. tagjaként 1999. május 1-től december 31-ig, valamint 2001. január 1-jétől 2004. június 29-ig, továbbá a hozzátartozó kisiparosnál segítő családtagként 1985. szeptember 1-jétől 1992. december 3-ig szolgálati időként elismerni kért időtartamot nem lehetett szolgálati időként figyelembe venni. Az alperes igazgatója másodfokú határozatával a felperes fellebbezését elutasította, az elsőfokú határozatot helybenhagyta. A határozat indokolása a fenti időtartamok mellett a S. W. R. Bt.-nél 1992. december 3-tól 1997. november 17-ig elismerni kért időre is kitért, amelyet szolgálati időként ugyancsak nem lehetett elfogadni.

A felperes keresetében a fenti, vitatott időtartamoknak a szolgálati idejébe történő beszámítását kérte, arra hivatkozott, hogy a járulékfizetést teljesítette, az alperes nyilvántartásának hiányossága nem eshet terhére.

A Pest Megyei Munkaügyi Bíróság a 7.M.802/2008/30. számú ítéletével a támadott másodfokú társadalombiztosítási határozatot - az elsőfokú határozatra is kiterjedően - hatályon kívül helyezte és az alperest új eljárásra kötelezte.

Az ítélet indokolása szerint 1988. január 26-án a hozzátartozó kisiparos az illetékes tanács VB Ipari és Kereskedelmi Osztályán bejelentette, hogy felperes, mint házastársa 1988. február 1-jétől

vállalkozásában segítő családtagként dolgozik. Ezt a szakigazgatási szerv tudomásul vette, és az erről szóló határozat szerint a bejelentésről hivatalos értesítést küldött az illetékes társadalombiztosítási igazgatóságnak. A bíróság ezt úgy értékelte, hogy a perbeli időben hatályos 3/1975.(VI.14.) SZOT szabályzat (Sz.) 326. §-a szerinti bejelentés a szakigazgatási szerven keresztül megtörtént. A rendelkezésre állt egykorú könyvelési iratok pedig a járulék befizetését igazolják, így a segítő családtagként szerzett szolgálati időt a bíróság igazoltnak fogadta el.

A S. W. R. Bt. tagjaként eltöltött időt bizonyítás hiányában nem, míg a W. M. Bt. tagjaként fennállt jogviszonyának időtartamát az APEH igazolás alapján szolgálati időként állapította meg a bíróság.

Mindezekre tekintettel a jogerős ítélet a vitatott határozatok hatályon kívül helyezése mellett a Pp. 339. § (1) bekezdése alapján az alperest új eljárásra kötelezte.

Az alperes felülvizsgálati kérelemmel élt, amelyben a segítő családtagként eltöltött idő szolgálati időként való elfogadását vitatta a Pp. 206. § (1) bekezdése, a 17/1975.(VI.14.) MT rendelet (R.) 2. § b) pontja és 137/A. §-a, valamint az Sz. 236-237. §-a, 240. §-a és 250. §-a megsértését panaszolta. Álláspontja szerint mivel a kisiparos az Sz. 250. § szerinti bejelentési kötelezettségének nem tett eleget, és utólag sem kérte házastársa szolgálati ideje elismerését, a vitatott időszak szolgálati időként való figyelembe vételére nincs lehetőség. A becsatolt csekkek és pénztárkönyvek alapján megállapított járulék-befizetés tekintetében arra hivatkozott, hogy a csekkek a befizetés jogcímét nem tartalmazzák, és amennyiben a befizetésekből elkülöníthető lenne a kisiparos saját jogú járulékának összege, ez akkor sem alapozza meg a szolgálai idő elismerését, mert a befizetések önmagukban biztosítási jogviszonyt nem keletkeztetnek. Ezért a felülvizsgálati kérelemmel támadott körben a felperes keresetét elutasító határozat hozatalát kérte.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (Tny.) végrehajtásáról kiadott 168/1997.(X.6.) Korm. rendelet (Vhr.) az 1998. január 1-jét megelőzően szerzett szolgálati idő tekintetében úgy rendelkezik, hogy szolgálati időnek számít az az idő, amely alatt a kisiparos segítő családtagja biztosított volt, amennyiben erre az időre utána járulékot fizettek [Vhr. 29. § (8) bekezdés b) pont].

Az R. perbeli időben hatályos 1. § (1) bekezdés e) pontja alapján a biztosítás kiterjedt a kisipari tevékenység gyakorlásában rendszeresen közreműködő családtagra. A (3) bekezdés szerint rendszeresen közreműködő segítő családtag az, akit az illetékes szerv ilyen címen nyilvántartásba vett. Az R. 2. §-ának 1988. december 31-ig hatályos b) pontja a munkáltató házastársát a biztosításból nem zárta ki, ha az R. 1. § (1) bekezdés e) pontja szerinti biztosítást választotta. Az 1989. január 1-jétől hatályos R. 2. § a) pontja szerint pedig a biztosítás kiterjedt a munkáltató házastársára, ha segítő családtagként folytatott tevékenységet.

A peres iratokhoz 27. sorszám alatt becsatolt, a kerületi Tanács VB Ipari-Kereskedelmi Osztálya III-609/1988. számú határozata tartalmazza, hogy a hozzázartozó kisiparos bejelentette felesége, azaz felperes 1988. február 1-jétől segítő családtagként történő foglalkoztatását; ezt a bejelentést a hatóság a vonatkozó jogszabályok értelmében tudomásul vette, és a segítő családtag foglalkoztatását nyilvántartásában feljegyezte. Ezen nem vitatott bizonyíték alapján megállapítható,

hogy 1988. január 1-jétől felperes az R. 1. § (1) bekezdés e) pontja és (3) bekezdése, valamint az R. 2. § b) pontja szerinti, illetve az 1989. január 1-jétől hatályos 2. § a) pontjában írt feltételeknek megfelelt, az illetékes szerv által nyilvántartásba vett rendszeresen közreműködő családtagként biztosított volt.

Az R. 1990. április 30-ig hatályos 217. § (3) bekezdése alapján a kisiparos a segítő családtagja után havi 3000 forint figyelembe vehető jövedelem alapulvételével - a nyugdíjjárulék összegét is magában foglaló - havi 1120 forint társadalombiztosítási járulékot volt köteles fizetni. A 89/1990.(V.1.) MT rendelet 291. § (5) bekezdése - 1990. május 1-jétől a segítő családtag után havi 3500 forint figyelembe vehető jövedelem alapulvételével havi 1200 forint - a nyugdíjjárulék összegét is magában foglaló - társadalombiztosítási járulék fizetését írta elő.

A kisiparos társadalombiztosítási járulékának havi összege 1988. január 1-jétől - ha az évi adóköteles jövedelme a 36.000 forintot meghaladta, az adóköteles jövedelem - de legfeljebb 240.000 forint - negyven százaléka egy naptári hónapra jutó összeg, azaz 8000 forint volt (R. 271. § (2) bekezdés). A járulékot a tárgyhónapot követő hónap 15. napjáig kellett befizetni (R. 274. § (1) bekezdés).

A peres iratokhoz becsatolt postai feladóvevények tanúsága szerint a hozzátartozó a Megyei Társadalombiztosítási Igazgatóság számlája javára 1988. március 15-én és azt követően 1988. évben havonta havi 9120 forintot fizetett be, amely megfelel a kisiparos havi 8000 forint és a segítő családtag havi 1120 forint társadalombiztosítási járuléka együttes összegének. Az 1989-től 1992-ig becsatolt pénztárkönyvek pedig a saját és a segítő családtag után fizetett társadalombiztosítási járulék összegét (1990. május 1-jétől 1200 forint összegben) külön-külön tüntetik fel.

Az előbbiek egybevetése alapján megállapítható, hogy a perbeli bizonyítékokból a bíróság 1988. február 1-jétől a járulék megfizetésére a Pp. 206. § (1) bekezdés sérelme nélkül következtetett; a felperes által kért 1985. szeptember 1-jei időponttól 1988. januárig viszont a járulékfizetés nem bizonyított.

Mindezek figyelembevételével a 168/1997.(X.6.) Korm. rendelet 29. § (8) bekezdés b) pontja szerint felperes a segítő családtagként 1988. február 1-jétől 1992. december 31-ig szolgálati időt szerzett, minthogy biztosított volt és erre az időre utána járulékot fizettek.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében arra a körülményre, hogy a felperes kisiparos házastársa az Sz. 236-238. §-ai szerint, illetve az Sz. 250. §-ában előírt bejelentési kötelezettségének nem tett eleget, helyesen hivatkozott. A foglalkoztató eme mulasztásának azonban a szolgálati idő elismerését kizáró következményt tulajdonítani adott esetben nem lehetett.

A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a szolgálati idő elismerése tekintetében jogszabálysértő társadalombiztosítási határozatokat hatályon kívül helyező jogerős ítéletet - az indokolás fentiek szerinti módosításával - hatályában fenntartotta a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján.

A felperesnek a felülvizsgálati eljárásban költsége nem merült fel, ezért e tárgyban határozni nem kellett.

A felülvizsgálati eljárás illetékét - az ügy tárgyi illetékmentessége (Tny. 81. §) folytán a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2011. szeptember 5.

*Dr. Zanathy János s.k. a tanács elnöke, előadó bíró,
Dr. Magyarfalvi Katalin s.k. bíró, Dr. Patassyné dr. Dualszky Katalin s.k. bíró*

A kiadmány hiteléül:

bírósági tisztviselő